

Jaunimėlis

2018-2019 m.m .

Sausis - vasaris, Nr. 3

Želvos gimnazijos bendruomenės laikraštėlis

Jonas Aistis

PAVASARĖJANT

*TAIP NUOSTABIAI pakvimpa
kartais žemė,*

*Nors pavasaris dar miega pumpuruos,
Nors dar juodos šakos šnekasi neramios,
Kad pailgo laukti vasaros kaitros...*

*Kartais gi vytelė dangišku sopranu
Gysteli viršūnėj, kartais gi tylą
Ir tas žemės kvapas širdį pakutena
Nečionykščio džiaugsmo nuostabia gėla.*

*Rausta skliautas, žemė ir arimai juosta,
Tyras vandenėlis bėgdamas vaga
Spindi, it laimingos mylimosios skruoste*

*Ašara sustingus laime pažydet...
Ak, kaip žemė šiandien nuostabiai nuoga,
Kaip skliaute pakibus vieniša žvaigždė!*

Aut. Eglė Grybauskaitė. Pavasarėja...

MŪSŲ MOKYKLOJE

Gimnazija tapo gražesnė

Sausio 28 dieną mūsų mokykloje buvo atidarytas suremontuotas **II aukštas**. Čia nudažytos sienos, sudėtos durys, naujos grindys. Taip pat įrengtas ir žaidimų kambarys 1-4 klasių mokiniams. Ši mokyklos dalis dabar atrodo labai gražiai. Į atnaujintas klases sugrįžo ketvirtokai ir antrokai. Bieka palinkėti, kad ir jie, ir visi kiti mokiniai saugotų atnaujintą mokyklos dalį, kuri atrodo labai jaukiai ir gražiai.

Domantas Dapkevičius, 6 klasė

Olimpiados, konkursai... Sveikiname jų laimėtojus:

Deividą Butkų (4 g. klasė) – I-oji vieta rajoninėje lietuvių kalbos ir literatūros olimpiadoje,
Roką Kalesnyką (2 g. kl.) – I-oji vieta biologijos olimpiadoje,
Jūratį Gambicką (3 g. kl.) – II-oji vieta biologijos olimpiadoje,
Andrių Ivanov (1 g. kl.) – III-oji vieta Meninio skaitymo konkurse,
Reginą Vaičiūnaitę (2 g. kl.) – III-oji vieta rusų kalbos olimpiadoje.

Sveikiname laimėtojus, linkime sėkmės ir ateityje, o

Deividui Butkui – šalies lietuvių kalbos ir literatūros olimpiados etape!

Minėjome Vasario 16-ąją

Kaip ir kasmet, gimnazijos bendruomenė paminėjo Vasario 16-ąją, Lietuvos valstybės atkūrimo dieną. Ta proga vyko šventinis koncertas. Klausėmės jaunesnių ir vyresnių moksleivių atliekamų skambių patriotinių dainų, plovome ir gimnazijos šokėjams bei jų mokytojai Reginai Zabielienei. Staigmeną pateikė gimnazijos mokytojai – jie irgi uždainavo šiame koncerte. Buvo smagu klausytis...

Norisi palinkėti, kad mes visi tėvynę Lietuvą mylėtume ne tik skambiomis dainomis, bet ir darbais.

*„Jaunimėlio“ informacija
Dainuoja gimnazijos vyriausiųjų choras*

**Daugiau apie mūsų gimnazijos gyvenimo įvykius – 2 psl.
ir gimnazijos Facebook paskyroje.**

Daugiau apie renginius bei mūsų pasiekimus gimnazijoje

Varžybos, varžybos...

Jau įpratome dažnai dalyvauti įvairiose varžybose. Šįkart (sausio 18-ąją) vyko į tarpzonines varžybas. Žaidė mergaičių komandos. Šios varžybos vyko Kėdainiuose. Kėdainiškės mergaitės buvo labai stiprios. Jos užėmė I vietą, o mūsų gimnazijos mergaitės liko antros. Nors pirmos nebuvo, bet ir antrą vietą džiaugėmės. Ir toliau tikimės sėkmingų varžybų.

Otilija Varnaitė, 6 klasė

Ir vėl pavyko !

Vasario 12 d. Ukmergės raj. Taujėnų gimnazijoje vyko rajoninės kaimo vietovių mokyklų (gim. 2008 m. ir jaunesnių mokinių) estafėčių „Drąsūs, stiprūs, vikrūs“ varžybos, kuriose mūsų mokyklos 3-4 klasių mokinių komanda laimėjo I vietą ir pateko į zonines varžybas.

Mokytojos Jolantos Butkienės informacija

Varžyboms pasibaigus...

Dalyvavome Lietuvos mokinių TV žaidime „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“

Ir vėl mūsų gimnazijos moksleiviai dalyvavo nacionaliniame moksleivių žaidime „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“. Rokas Kalesnykas ir Lukas Valiauga žaidimo pusfinalyje pasirodė puikiai. Abiems draugams, aplenkusiems kitus keturis žaidimo dalyvius, deja, teko rungtis dėl dalyvavimo tolesniame etape. Žaidimas yra žaidimas... Geriau sekėsi Rokui (vis tik patirtis...), o Luko debiutas šiame žaidime irgi buvo puikus. Rokas pakliuvo į finalą ir varžėsi jame. Nors finale nugalėti nepavyko (iki pergalės trūko visai nedaug, bet teko varžytis su labai stipriais varžovais), tačiau Rokas ir čia pademonstravo galias savo žinias. Taigi linkime tolesnės sėkmės, o pergalių ateityje tikrai bus!

Nuotraukoje – televizijoje, pusfinaliui pasibaigus

Nuotraukos ir informacija R.Povylienės

Abiturientai paminėjo ŠIMTADIENĮ

Vasario 8-ąją Šimtadienio šventę abiturientams surengė gimnazijos 3 g. klasė. Nuotaikingame vakare šventės „kaltininkai“ buvo kviečiami į sceną, kur dalyvavo loterijoje – suko „Laimės ratą“ ir gavo ne vieną netikėtą užduotį bei klausimą. Šimtadienio išbandymai įveikti, bet laukia dar didesni – artėjantys brandos egzaminai.

Taigi belieka palinkėti sėkmės juose !

Abiturientai Šimtadienio vakarą

Gamtos vaistinė

Ne taip seniai gimnazijos I-ojo aukšto koridoriuje mūsų laukė staigmena – **Gamtos vaistinė**. Ją įrėngė sveikatos priežiūros specialistė Dalia Butiškienė. Apsilankę čia galėjo paragauti gydomųjų žolelių arbatų ir išgirsti pasakojimų apie jas. Tokia informacija visiems labai naudinga.

Netikėtų ir mielių staigmenų mums vis pateikia kraštiečiai, buvęs mūsų gimnazijos mokinys Mindaugas Paknys. Ne taip seniai džiaugėmės jo eilėraščiu „Želvai“ ir nauju originaliu darbu iš odos, o štai ir vėl sulaukėme kito Mindaugo kūrinio. Jis mielai dalijasi naujuoju eilėraščiu ir su „Jaunimėlio“ skaitytojais. Taigi skaitykime, džiaukimės – ir gražiu tekstu, ir autoriaus meile gimtajam kraštui.

Mindaugas Paknys

Ginčas

- Susiginčijo mažos upelės, kuri pranašesnė iš jų ir kieno, susiliejęs į vieną, reiktų vadintis vardu?
Nenusleidžia mažoji Želvelė:
- Pažiūrėk, netgi Želvos miestelis vadinasi mano vardu.
Bet nenori nuskriaustas palikti Skardelis:
 - O aš ne taip, kaip tu, - du vardus turiu.
 - Mano vardas Šakupis.
 - Aš iš Dainiškių išteku ir dėl to toks skardus ir dainingas esu.
 - Pasgrožėk dideliais mano skardžiais, apžėlusiais medžiais ir suvoksi, dėl ko taip gražiai palei Želvą mane pavadino Skardelio vardu.
 - Nemanyk, kad čia tu pranašesnis, aš net vandenio spalvą prireikus į žalsvą keičiu.
 - Na, ir kam man tos spalvos?
Manyje trys žuvelės gyvena.
Ar pažįsti mažąją Rainelę?
 - Koks grakštumas, spalvų jos margumas.
Ji tikra puošmena šaltų ir sraunių vandenų.
 - O žiūrėk, štai kita, nebijok, ne gyvatė, nekanda, tai Vijūnas ūsuotas, lankstus ir judrus, o kaip rangos, vyniojas, slepiasi smėly.
O dar, būna, apslanko Dyglė, Lietuvos vandenysse viena suka lizdą, tik atsargiai – ji duria.
Labai jau maža, žalia, pikta ir baisi.
 - Na, nereikia čia gąsdinti! Ko senovinei Želvai bijoti?
Aš archajiška gi, akmens amžių vėžliai ropinėjo manaisiais krantais.
 - Tai užtai tu Paželvius nūnai užvaldei.
Jau Želvelė supranta, vandenys verda, kad Skardelis tamsėja rimtai, tuoj pradės tik taškytis ir piltis purslai.
Reik bangelėm švelniom užvingiuot.
 - Mes tarytum kaip brolis su sese per rasotus Rasališkius tekam, argi vandenį drumsti gražu?
 - Pasiklauskim vyriausiosios sesės.
 - Siesartie gerbiamoji, tu didesnė už mus, protingesnė esi, būk gera, susivokti padėk.
Siesartis iš gelmės susimąstė ir prieš ištariant žodį aptemo jos šviesūs krantai.
 - O jūs žinot, kad lenkiškas ponas nuo lietuviško žodžio „uponis“.
Ir valstybės net nekelia šių klausimų.
O tą poną kas dieną milijonai vartoja ir net niekam nekyla minčių.
 - O jūs du seilėti mažyčiai upeliai, ir dar norit galingų vardų.

Nusiraminkit, tebūna kaip buvę, aplinkiniai pripratę, o vagas ir tėkmės sumaišyti tai tegali aukščiausias, protėvių dievas galingas - mūsų upių baseinų valdovas, Uponis vardu.
Ir nėra jam ant žemės lygių.

2018 m. gruodžio 20 d.

Eiles skiriame Simonui Daukantui

Nors **Simono Daukanto** metai jau baigėsi (tokiais buvo paskelbti 2018-ieji, o šie jau skirti kitam lietuvių kūrėjui – **Juozui Tumui-Vaižgantui**), tačiau liko gražių neišsakytų žodžių, minčių. Tad jūsų dėmesiui – aštuntokės **Violinos** eilėraštis. S.Daukantas, jo reikšmingi Lietuvai darbai su mumis visada...

Violina Varžgalytė

Simonui Daukantui

Simonas Daukantas –
Garbingas žmogus,
Simonas Daukantas –
poliglotas garsus.

Simonas Daukantas
Buvo šviesuolis darbštus,
Simonas Daukantas
Buvo didis žmogus.

Simono Daukanto
Veikalai keturi
Ir tikrai tikrai
Jie tokie neprasti.

Nors jo jau
Seniai nebėra,
Bet mūsų širdyse
Visada išliks jam vieta.

VYKO MENINIO SKAITYMO KONKURSAS

SVEIKINAME

Sausio 21-ąją Želvos gimnazijoje vyko tradicinis MENINIO SKAITYMO KONKURSAS. Šį kartą jis buvo skirtas prasidėjusiems žinomo lietuvių rašytojo Juozo Tumo-Vaižganto metams paminėti. Konkurse dalyvavo penkiolika 5-12 klasių skaitovų. Sveikiname konkurso laimėtojus: AURELIJŲ BUTKŲ (5 klasė), LAURĄ ŠLEPIKAITĘ (7 klasė), MARTYNĄ STAČIOKAITĘ (8 klasė), ANDRIJŲ IVANOV (9 klasė), JOANĄ URBONAVIČIŪTĘ (10 klasė), DOMINYKĄ AGANAUSKAITĘ (12 klasė).
Dėkojame ir kitiems konkurso dalyviams - Emilijai Ališauskaitei, Astijai Bačiui, Modestai Aganauskaitei, Sonatai Ilgevičiūtei, Dovydui Naraškevičiui, Aistei Armonavičiūtei, Karolinai Rimaitei, Godai Mikalajūnaitei, Brigitai Kriaučiūnaitei - už raiškų žodį, už drąsą.

Lietuvių kalbos mokytojų informacija

Nuotraukose – S.Daukantas ir J.Tumas-Vaižgantas

Šįkart jos prasidės **liūdnesne gaida** – sausio mėn. naujienų portale *15 min.lt* pranešta, kad 2018 m. lapkričio 20 d. mirė Nobelio premijos laureatas **Aaronas Klugas**. Paminėtas ir mūsų muziejus, projektai, kuriais ieškojom žymaus mūsų kraštiečio ištakų, įamžinom jo atminimą. Kartu su žinia prisiminėm ir mūsų „pažinties“ kelią, nueitą per 18 metų.

2000 m. per skulptorių V. Ramošką gauname nuorodą į Želvos žydų sąrašą, randame Klugų šeimą. 2002 m. Kultūros ministerijai rengiam pirmąjį projektą „Želvos žydų istorija“, surenkam medžiagą apie Želvos žydus; vykstame į „Lietuvos Jeruzalės“ redakciją Vilniuje, gauname tikslų žinių apie A. Klugo gimimą, tėvus. Polemizuojame su Baltarusijos miestelio Želva savivaldybe, įrodome, kad laureatas A. Klugas gimė būtent mūsų Želvoje.

2004 m. projektu planuojame Nobelio premijos laureato A. Klugo atminimo įamžinimą jo gimtinėje Želvoje. Užmezgame ryšį su laureato tyrėjų grupės mokslininku Abrahamu Karpu, besilankančiu Kaune. 2005 m. spalį atidengiamo skulptūrinį ženklą Nobelio premijos laureatui Aaronui Klugui, gimusiam Želvoje 1926 m. rugpjūčio 11 d. Skulptūrą, vaizduojančią storą knygą, simbolizuojančią laureato ieškojimus ir atradimus, sukuria mūsų skulptorius Vaidas Ramoška. Mokykloje ta proga klasėse lankosi iš Želvos krašto kilę mokslo žmonės: profesorius medikas A.

Matulis, poetės V. Kinderytė, A. Tumaitė-Povilavičienė, prof. K. Kilkus ir kiti. Šia proga pasirodė ir muziejuje parengta pirmoji knyga apie Želvą - „Pasakojimai...“ Joje šalia kitų žymių mūsų krašto žmonių pirmą kartą minimas ir Aaronas Klugas, Kembridžo profesorius, 1982 m. apdovanotas Nobelio premija už pasiekimus chemijos srityje. 2006 m. susipažįstame su Kaune gyvenančia laureato pussesere Sara Klug-Rutkauskiene, užrašome jos prisiminimus. 2009 m. išleidžiame knygėlę „Kai nebelieka net vardų“ – joje pasakojame apie Želvos žydus, jų tragišką lemtį. Ir apie mūsų laureatą. 2011 m. Želvoje ir muziejuje lankėsi Paryžiuje gyvenantis A. Klugo giminaitis iš Gevisser giminės, rinko medžiagą knygai apie mūsų laureato gimtinę. Tų pačių metų rugpjūtį pas mus lankėsi 11 Klugų giminės žmonių iš 5 pasaulio valstybių: Pietų Afrikos, Australijos, Izraelio, Didžiosios Britanijos, Kanados.

2016 m. rugpjūčio 11 d. muziejuje surengta konferencija, skirta laureato 90-osioms gimimo metinėms. A. Klugui išsiųstas pasveikinimas su Želvos žolynų puokšte, arbatai-žolelių maišeliu ir gimtojo namo fotografija, kurią mums dovanavo šviesios atminties fotografo Juozo Juknevičiaus dukra Aldona. Šįkart atsakymo jau nebegavome.

Mūsų gimnazija gali didžiuotis, kad jos muziejuje yra kertelė, skirta pasaulio žmogui, 1982 m. Nobelio premijos laureatui Aronui Klugui, kurio fotografija, jo atsiųsta knygėlė ir laiškas bei kiti dalykai saugomi ir branginami. Galime pasidžiaugti, kad Želvai svarbus ir A. Klugo tėvas Leizeris Klugas, kurio žygdarbis aprašytas knygoje „Želvos legendos“.

Mums parašė, paskambino...

Neseniai per „Lietuvos radiją“ kalbėjęs mūsų gimnazijos I-osios laidos abiturientas **Ignas Valiūnas** (g. 1928 m.) pasakojo apie prezidento A. Smetonos vizitą į Želvą. Tą pačią žinutę jis pranešė ir mums paskambinęs telefonu. Štai Igno prisiminimų nuotrupa:

„Tai įvyko apie 1939 metus, vasarą. Tuomet man buvo 10 metų. Dabar prisiminiau keletą detalių. Prezidentas važiavo ne į Želvą – gal lankėsi prie demarkacinės linijos Molėtų

krašte, bet užsuko į Želvą. Molėtų gatvės pradžioje, kur dabar netoli stotelės stovi apleistas namas, buvo padaryta laikina „broma“ (vartai), pastatytas balta staltiese užtiestas stalelis: prie jo buvo susirinkusi Želvos „grietinėlė“: kunigas, mokyklos vedėjas, teisėjas, policijos nuovada, vaistininkas, dar keletas miestelėnų... Ir aš ten šmirinėjau, net prisiliečiau prie prezidento skverno. Ką kalbėjo – neprisimenu, dar mažas buvau... Šis įvykis dabar man atrodo svarbus, o tuomet buvo tik nuotykis...“

Gal tai ir tiesa, ką prisimena garbusis želvietis. Kiti kalbinti vyresni žmonės tiksliai pasakyti negalėjo. Tad palikime Igno Valiūno vaikystės prisiminimą kaip tikrą įvykį. Taigi, prieš pat Antrąjį pasaulinį karą Želvoje lankėsi prezidentas Antanas Smetona...

Muziejaus ir Želvos bičiulė **Aldona Motiejūnienė**, sekanti naujienas virtualioje erdvėje, pasidžiaugė, kad jos gimtinėje aktyviai veikia bendruomenė, kad gimnazijos muziejuje užgimsta gražūs pilietiškumą ugdančios projektai...

Tad apie juos... Muziejuje užgimusi knygėlė „Dešimt turistinių maršrutų po Želvos kraštą“ įvertinta rajono savivaldybės ir Informacijos bei turizmo centro kaip iniciatyvi naujiena, o Želvos bendruomenė, finansinė projekto rėmėja, apdovanota Padėkos raštu ir dovana. Gaila, nors projektas buvo skirtas ir Želvos gimnazistams, bet čia susidomėjimo nebuvo...

Muziejus dėkoja...

Baigėme rašyti 2017-2018 m. mūsų gimnazijos Metraščių, tuos metus pavadinę „LIETUVOS ŠIMTMEČIO, GIMNAZIJOS TŪKSTANTMEČIO VAIKO IR MUZIEJAUS SĖKMIŲ METAIS“.

Deramai mūsų gimnazija sutiko Šimtmetį. Manome, kad gražiausi akcentai – „Lietuvos trispalvė ant sniego“ (R. Miciūtė ir skautai), muziejaus leidiniai „Želvos legendos“ ir „Dešimt turistinių maršrutų po Želvos kraštą“, mokyt. V. Driuko dainorėlių patriotinės ir liaudies dainos, mokyt. R. Zabielenės kolektyvų tautiniai šokiai ir dar daug kas... Didelė sėkmė lydėjo mūsų gimnazistą Roką – jis tapo mūsų gimnazijos žvaigžde – TŪKSTANTMEČIO VAIKU. Muziejaus sėkmių metais pelnyta keletas reikšmingų įvertinimų: pirmoji vieta ir laureato titulas teko regiono ir šalies mokyklų muziejų apžiūrose; muziejus apdovanotas Lietuvos kultūros asociacijos „Pernakta“ Padėkos raštu už „Mokyklų muziejuose saugomų archeologinių radinių paiešką ir katalogizavimą“, taip LMNŠC I-osios vietos diplomu už tūkstantmečio leidinį – knygą „Želvos legendos“, o muziejaus bičiulių būrelis – taip pat diplomu už aktyvią veiklą.

Dėkojame pedagogams, padėjusiems renkant informaciją METRAŠČIUI: direkt. pavaduotojai A. Stankevičienė, mokyt. L. Monkevičienė, I. Micienė, J. Grigucevičienė, V. Driukui, R. Zabielenė, R. Stražinskienei, D. Auglienei, buhalterei N. Druktenienei, buv. mokinių komiteto pirmininkei A. Varnaitei ir kitiems, kurie geranoriškai bendradarbiavo, rašant šį svarbų muziejaus DOKUMENTĄ.

Muziejaus bičiuliai ruošia...

Su jaunaisiais bičiuliais planuojame VIETOVARDŽIŲ METUS pasitikti suplanuotu PARENGTI atlasu „MŪSŲ GIMTINĖS VIETOVARDŽIAI“. Pradėsime rengti kovą.

Su vyresniaisiais vasarį organizuosime GERIAUSIO MOKINIO RINKIMUS. Rinkimuose kviečiame dalyvauti 1g.-4g. klases. Siūlykime po 1-3 kandidatus, pačius geriausius.

Puslapį parengė muziejaus vadovė Z. Kriaučiūnienė ir bičiulių būrelio seniūnė A. Petniūnaitė

RAŠYKITE MUMS: zelvosjaunimelis@gmail.com

